

Εξεταστική Επιτροπή για τη διερεύνηση της χρήσης του λογισμικού Pegasus και αντίστοιχου κατασκοπευτικού λογισμικού παρακολούθησης

B9-0000/2023

4.1.2023

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

σύμφωνα με το άρθρο 208 παράγραφος 12 του Κανονισμού

σχετικά με τη διερεύνηση εικαζόμενων παραβάσεων και περιστατικών κακοδιοίκησης κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης σε σχέση με τη χρήση του λογισμικού Pegasus και αντίστοιχου κατασκοπευτικού λογισμικού παρακολούθησης

Sophie in 't Veld

εξ ονόματος της Εξεταστικής Επιτροπής για τη διερεύνηση της χρήσης του λογισμικού Pegasus και αντίστοιχου κατασκοπευτικού λογισμικού παρακολούθησης

Σχέδιο σύστασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς το Συμβούλιο και την Επιτροπή σε συνέχεια της διερεύνησης καταγγελλόμενων παραβάσεων και περιπτώσεων κακοδιοίκησης κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης σε σχέση με τη χρήση του λογισμικού Pegasus και αντίστοιχου κατασκοπευτικού λογισμικού παρακολούθησης¹ (2023/2500(RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), και ιδίως τα άρθρα 2, 4 6 και 21,
- έχοντας υπόψη τα άρθρα 16, 223, 225 και 226 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),
- έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ο Χάρτης»), και ιδίως τα άρθρα 7, 8, 11, 21 και 47,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2002/58/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες)²,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/EK (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων)³,
- έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου⁴,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/821 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση ενωσιακού συστήματος ελέγχου των εξαγωγών, της μεσιτείας, της τεχνικής βοήθειας, της διαμετακόμισης και της μεταφοράς ειδών διπλής χρήσης⁵,

¹ Το σχέδιο έκθεσης βασίζεται στο έγγραφο στο οποίο η εισηγήτρια εκθέτει τα πορίσματά της. Οποιοδήποτε πρόσωπο κατονομάζεται κατά τη διάρκεια της έρευνας, στο οποίο αυτή μπορεί να αποδειχθεί επιζήμια έχει δικαίωμα ακρόασης από την επιτροπή. Μπορείτε να απευθυνθείτε στη Γραμματεία στη διεύθυνση pegasecretariat@europarl.europa.eu.

² ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37.

³ ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1.

⁴ ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 89.

⁵ ΕΕ L 206 της 11.6.2021, σ. 1.

- έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου (ΚΕΠΠΑ) 2019/797, της 17ης Μαΐου 2019, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά κυβερνοεπιθέσεων που απειλούν την Ένωση ή τα κράτη μέλη της⁶, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία του Συμβουλίου (ΚΕΠΠΑ) 2021/796, της 17ης Μαΐου 2021⁷,
 - έχοντας υπόψη την Πράξη περί της εκλογής των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με άμεση και καθολική ψηφοφορία⁸,
 - έχοντας υπόψη την απόφαση 95/167/ΕΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, της 19ης Απριλίου 1995, περί των λεπτομερών διατάξεων άσκησης του δικαιώματος εξέτασης των πραγμάτων από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο⁹,
 - έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και τις κατευθυντήριες αρχές των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα¹⁰,
 - έχοντας υπόψη τη Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, και ιδίως τα άρθρα 8, 9, 13 και 17, καθώς και τα πρωτόκολλά της,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 12ης Μαρτίου 2014 σχετικά με το πρόγραμμα παρακολούθησης της υπηρεσίας εθνικής ασφάλειας (NSA) των ΗΠΑ, τα όργανα παρακολούθησης σε διάφορα κράτη μέλη και τον αντίκτυπό τους στα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ, και με τη διατλαντική συνεργασία στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων¹¹, καθώς και τις συστάσεις του σχετικά με την ενίσχυση της ασφάλειας ΤΠ στα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής της Βενετίας σχετικά με τη δημοκρατική εποπτεία των υπηρεσιών ασφαλείας¹² και τη γνωμοδότηση σχετικά με τον νόμο της 15 Ιανουαρίου 2016 για την τροποποίηση του νόμου περί αστυνομίας και ορισμένων άλλων νόμων¹³,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 208 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι έχει αποκαλυφθεί ότι κυβερνητικοί φορείς σε αρκετές χώρες, τόσο κράτη μέλη όσο και τρίτες χώρες, έχουν χρησιμοποιήσει το Pegasus και άλλες μάρκες κατασκοπευτικού λογισμικού παρακολούθησης κατά δημοσιογράφων, πολιτικών, αξιωματούχων επιβολής του νόμου, διπλωματών, δικηγόρων, επιχειρηματιών, παραγόντων της κοινωνίας των πολιτών και άλλων παραγόντων, για πολιτικούς ή ακόμη και εγκληματικούς σκοπούς· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πρακτικές αυτές είναι εξαιρετικά ανησυχητικές και υπογραμμίζουν τον κίνδυνο κατάχρησης των τεχνολογιών παρακολούθησης με σκοπό την υπονόμηση των ανθρωπίνων

⁶ EE L 129 I της 17.5.2019, σ. 13.

⁷ EE L 174 I της 18.5.2021, σ. 1.

⁸ EE L 278 της 8.10.1976, σ. 5.

⁹ EE L 113 της 19.5.1995, σ. 1.

¹⁰ https://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf.

¹¹ EE C 378 της 9.11.2017, σ. 104.

¹² [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2015\)010-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2015)010-e).

¹³ [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2016\)012-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2016)012-e).

δικαιωμάτων και της δημοκρατίας:

- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι κατά τις πρώτες ημέρες της κινητής επικοινωνίας, η υποκλοπή γινόταν μέσω της παρακολούθησης κλήσεων και, αργότερα, γραπτών μηνυμάτων σε απλό μορφότυπο·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εμφάνιση των εφαρμογών κρυπτογραφημένης κινητής επικοινωνίας οδήγησε στην ανάδυση του κλάδου του κατασκοπευτικού λογισμικού, το οποίο διερευνά υφιστάμενα τρωτά σημεία των λειτουργικών συστημάτων των έξυπνων τηλεφώνων προκειμένου να εγκαταστήσει λογισμικό που χρησιμοποιείται για την εισαγωγή κατασκοπευτικού λογισμικού στο τηλέφωνο, μεταξύ άλλων μέσω «μηδενικού κλικ», επιτρέποντας την εξαγωγή δεδομένων πριν από την κρυπτογράφηση·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρήση της παρακολούθησης με κατασκοπευτικό λογισμικό θα πρέπει να παραμείνει η εξαίρεση και να υπόκειται πάντα σε αποτελεσματική και ουσιαστική εκ των προτέρων δικαστική άδεια από αμερόληπτη και ανεξάρτητη δικαστική αρχή, η οποία πρέπει να διασφαλίζει ότι το μέτρο είναι αναγκαίο και αναλογικό και περιορίζεται αυστηρά σε περιπτώσεις που επηρεάζουν την εθνική ασφάλεια, την τρομοκρατία και το σοβαρό έγκλημα·
- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι κάθε παρακολούθηση με χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού πρέπει να ελέγχεται από ανεξάρτητη εκ των υστέρων εποπτική αρχή, η οποία πρέπει να διασφαλίζει ότι κάθε εξουσιοδοτημένη παρακολούθηση διενεργείται σύμφωνα με τα θεμελιώδη δικαιώματα και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) και την Επιτροπή της Βενετίας και πρέπει να είναι σε θέση να τερματίσει την παρακολούθηση σε αντίθετη περίπτωση·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η παρακολούθηση με χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού που δεν πληροί τις απαιτήσεις που ορίζονται στο δίκαιο της Ένωσης και στη νομολογία του ΔΕΕ και του ΕΔΔΑ θα συνεπαγόταν παραβίαση των αξιών που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ και των θεμελιωδών δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στον Χάρτη και, ιδίως, των άρθρων 7, 8, 11, 17, 21 και 47 αυτού, τα οποία αναγνωρίζουν τα συγκεκριμένα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που ορίζονται σε αυτόν, όπως ο σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης, το δικαίωμα ιδιοκτησίας, το δικαίωμα στην απαγόρευση των διακρίσεων, καθώς και το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου·
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δικαιώματα των στοχευόμενων προσώπων ορίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και στις διεθνείς συμβάσεις, ιδίως το δικαίωμα στην ιδιωτικότητα και το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη, καθώς και στους κανόνες της Ένωσης σχετικά με τα δικαιώματα των υπόπτων και των κατηγορουμένων·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι από τις μαρτυρίες των θυμάτων προκύπτει ότι, ακόμη και αν υπάρχουν μέσα έννομης προστασίας και ατομικά δικαιώματα σε έντυπη μορφή, αυτά καθίστανται ως επί το πλείστον άκυρα λόγω της παρεμπόδισης από κυβερνητικούς φορείς, της μη εφαρμογής του δικαιώματος ενημέρωσης των θυμάτων και του διοικητικού φόρτου για την απόδειξη της ιδιότητας του θύματος·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πολωνική κυβέρνηση έχει αποδυναμώσει και εξαλείφει

θεσμικές και νομικές εγγυήσεις, συμπεριλαμβανομένων κατάλληλων διαδικασιών εποπτείας και ελέγχου, αφήνοντας ουσιαστικά τα θύματα χωρίς κανένα ουσιαστικό μέσο έννομης προστασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι το κατασκοπευτικό λογισμικό παρακολούθησης Pegasus έχει χρησιμοποιηθεί παράνομα για κατασκοπεία δημοσιογράφων, πολιτικών, εισαγγελέων και παραγόντων της κοινωνίας των πολιτών για πολιτικούς σκοπούς·

- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ουγγρική κυβέρνηση έχει αποδυναμώσει και εξαλείφει θεσμικές και νομικές εγγυήσεις, συμπεριλαμβανομένων κατάλληλων διαδικασιών εποπτείας και ελέγχου, αφήνοντας ουσιαστικά τα θύματα χωρίς κανένα ουσιαστικό μέσο έννομης προστασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι το κατασκοπευτικό λογισμικό παρακολούθησης Pegasus έχει χρησιμοποιηθεί παράνομα για κατασκοπεία δημοσιογράφων, πολιτικών, εισαγγελέων και παραγόντων της κοινωνίας των πολιτών για πολιτικούς σκοπούς·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι Έλληνες βουλευτές, τόσο της αντιπολίτευσης όσο και βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας (ΝΔ), μέλη του κόμματος της ΝΔ και δημοσιογράφοι έχουν στοχοποιηθεί με το κατασκοπευτικό λογισμικό Predator, η χρήση του οποίου είναι παράνομη βάσει του ελληνικού δικαίου· λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλά από τα άτομα που στοχοποιήθηκαν βρίσκονταν επίσης υπό επίσημη παρακολούθηση από την ελληνική μυστική υπηρεσία ΕΥΠ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ελληνική κυβέρνηση αρνείται ότι έχει αγοράσει ή χρησιμοποιήσει τον Predator, αλλά ότι είναι πολύ πιθανό το Predator να έχει χρησιμοποιηθεί από πρόσωπα ή για λογαριασμό προσώπων που βρίσκονται πολύ κοντά στο γραφείο του πρωθυπουργού· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ελληνική κυβέρνηση παραδέχθηκε ότι έχει χορηγήσει άδειες εξαγωγής στην Intellexa για την πώληση του κατασκοπευτικού λογισμικού Predator σε καταπιεστικές κυβερνήσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι η κυβέρνηση ανταποκρίθηκε στο σκάνδαλο με νομοθετικές τροποποιήσεις που μειώνουν περαιτέρω τα δικαιώματα του στόχου της παρακολούθησης να ενημερώνεται μετά την παρακολούθηση·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αποκαλύψεις έδειξαν δύο κατηγορίες στόχων κατασκοπευτικού λογισμικού στην Ισπανία· λαμβάνοντας υπόψη ότι στην πρώτη κατηγορία περιλαμβάνονται ο πρωθυπουργός και ο υπουργός Άμυνας που πιστεύεται ότι κατασκοπεύονται από το Μαρόκο· λαμβάνοντας υπόψη ότι η δεύτερη κατηγορία αφορά περίπου 65 θύματα που αναφέρονται ως «CatalanGate», συμπεριλαμβανομένων Καταλανών βουλευτών, βουλευτών, δικηγόρων και παραγόντων της κοινωνίας των πολιτών· λαμβάνοντας υπόψη ότι, τον Μάιο του 2020, οι ισπανικές αρχές παραδέχθηκαν ότι έχουν στοχεύσει 18 από τα εν λόγω 65 θύματα με δικαστική άδεια, ωστόσο δεν προσέφεραν περαιτέρω πληροφορίες, επικαλούμενες λόγους εθνικής ασφάλειας·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν καταγγελίες ότι το κυπριακό κυβερνητικό κόμμα κατασκοπεύει επικριτές του, αλλά μέχρι στιγμής δεν έχουν εντοπιστεί μολύνσεις από κατασκοπευτικό λογισμικό· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Κύπρος αποτελεί σημαντικό ευρωπαϊκό εξαγωγικό κόμβο για τον κλάδο της επιτήρησης και ελκυστική τοποθεσία για τις εταιρείες που πωλούν τεχνολογίες επιτήρησης·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις ότι, μεταξύ άλλων, οι κυβερνήσεις του Μαρόκου και της Ρουάντας στοχοποιούν πολίτες της Ένωσης με κατασκοπευτικό λογισμικό, συμπεριλαμβανομένων του Προέδρου της Γαλλίας, του Πρωθυπουργού και

του Υπουργού Άμυνας της Ισπανίας, του τότε πρωθυπουργού του Βελγίου, του πρώην Προέδρου της Επιτροπής και πρώην πρωθυπουργού της Ιταλίας και της κόρης του Paul Rusesabagina·

- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μπορεί να υποτεθεί με ασφάλεια ότι όλα τα κράτη μέλη έχουν αγοράσει ή χρησιμοποιήσει ένα ή περισσότερα συστήματα κατασκοπευτικού λογισμικού· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι περισσότερες κυβερνήσεις θα απόσχουν από την παράνομη χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού, αλλά ελλείπει σταθερού νομικού πλαισίου που να περιλαμβάνει διασφαλίσεις και εποπτεία, ο κίνδυνος κατάχρησης είναι πολύ υψηλός·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κυβερνήσεις των κρατών μελών και τα κοινοβούλια των κρατών μελών δεν έχουν παράσχει στο Κοινοβούλιο ουσιαστικές πληροφορίες σχετικά με τα νομικά πλαίσια που διέπουν τη χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού στα κράτη μέλη τους πέραν όσων ήταν ήδη δημόσια γνωστά, παρά την υποχρέωση να το πράξουν σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4 της απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, της 6 Μαρτίου 1995, σχετικά με τις λεπτομερείς διατάξεις που διέπουν την άσκηση του δικαιώματος εξέτασης των πραγμάτων από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο· λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι δύσκολο να αξιολογηθεί η επιβολή της νομοθεσίας της Ένωσης, καθώς και οι διασφαλίσεις, η εποπτεία και τα ένδικα μέσα, κάτι που παρεμποδίζει επαρκή προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι αρκετές σημαίνουσες προσωπικότητες από τη βιομηχανία του κατασκοπευτικού λογισμικού έχουν αποκτήσει τη μαλτέζικη ιθαγένεια προκειμένου να είναι σε θέση να λειτουργούν ελεύθερα εντός και από την ΕΕ.
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι διαφορετικοί πωλητές κατασκοπευτικού λογισμικού είναι καταχωρισμένοι ή έχουν καταχωριστεί σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη· λαμβάνοντας υπόψη ότι παραδείγματα αποτελούν ο όμιλος NSO με εταιρική παρουσία στο Λουξεμβούργο, την Κύπρο, τις Κάτω Χώρες και τη Βουλγαρία, η μητρική εταιρεία της Intellexa, η Thalestris Limited, στην Ιρλανδία, την Ελλάδα, την Ελβετία και την Κύπρο, η DSIRF στην Αυστρία, η Amesys και η Nexa Technologies στη Γαλλία, το Tykelab και το RCS Lab στην Ιταλία, και η FinFisher (που έχει πλέον παύσει να λειτουργεί) στη Γερμανία·
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι όλα τα κράτη μέλη πλην της Κύπρου συμμετέχουν στον Διακανονισμό του Wassenaar για τον έλεγχο των συμβατικών όπλων και των αγαθών και τεχνολογιών διπλής χρήσης·
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το καθεστώς εξαγωγών του Ισραήλ¹⁴ εφαρμόζεται κατ' αρχήν σε όλους τους Ισραηλινούς πολίτες, ακόμη και όταν δραστηριοποιούνται από την ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ισραήλ δεν είναι συμμετέχουσα χώρα στον Διακανονισμό του Wassenaar, αλλά ισχυρίζεται ότι εφαρμόζει τα πρότυπά του·
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εξαγωγή κατασκοπευτικού λογισμικού από την Ένωση σε τρίτες χώρες ρυθμίζεται στον κανονισμό για τα είδη διπλής χρήσης, ο οποίος αναθεωρήθηκε το 2021· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή εξέδωσε μια πρώτη

¹⁴ Νόμος για τον έλεγχο των εξαγωγών στον τομέα της άμυνας 5766-2007, ισραηλινό Υπουργείο Άμυνας.

έκθεση εφαρμογής τον Σεπτέμβριο του 2022¹⁵.

- ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι παραγωγοί κατασκοπευτικού λογισμικού που εξάγουν σε τρίτες χώρες εγκαθίστανται εντός της Ένωσης για να φαίνονται ευυπόληπτοι όταν εμπορεύονται κατασκοπευτικό λογισμικό με ολοκληρωτικά καθεστάτα· λαμβάνοντας υπόψη ότι πραγματοποιούνται εξαγωγές από την Ένωση προς ολοκληρωτικά καθεστάτα ή μη κρατικούς φορείς, κατά παράβαση των κανόνων της ΕΕ για τις εξαγωγές τεχνολογιών παρακολούθησης·
- ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Amesys και Nexa Technologies διώκονται επί του παρόντος στη Γαλλία για εξαγωγή τεχνολογίας παρακολούθησης στη Λιβύη, την Αίγυπτο και τη Σαουδική Αραβία· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με πληροφορίες, εταιρείες της Intellexa με έδρα την Ελλάδα εξήγαγαν τα προϊόντα τους στο Μπαγκλαντές, το Σουδάν, τη Μαδαγασκάρη και τουλάχιστον σε μία αραβική χώρα, ότι το λογισμικό της FinFisher χρησιμοποιείται από δεκάδες χώρες σε ολόκληρο τον κόσμο, μεταξύ των οποίων η Αγκόλα, το Μπαχρέιν, το Μπανγκλαντές, η Αίγυπτος, η Αιθιοπία, η Γκαμπόν, η Ιορδανία, το Καζακστάν, η Μιανμάρ, το Ομάν, το Κατάρ, η Σαουδική Αραβία και η Τουρκία, ενώ οι υπηρεσίες πληροφοριών του Μαρόκου έχουν κατηγορηθεί από την Αμνηστία και τις Forbidden Stories ότι χρησιμοποιούν κατασκοπευτικό λογισμικό Pegasus κατά δημοσιογράφων και πολιτικών· λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι άγνωστο εάν χορηγήθηκαν άδειες εξαγωγής για την εξαγωγή κατασκοπευτικού λογισμικού σε όλες αυτές τις χώρες·
- ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αριθμός των συμμετεχόντων σε εμπορικές εκθέσεις όπλων και οι δυνατότητες εμπορίας κατασκοπευτικού λογισμικού της ISSWorld καταδεικνύουν την επικράτηση παρόχων κατασκοπευτικού λογισμικού και συναφών προϊόντων και υπηρεσιών από τρίτες χώρες, σημαντικός αριθμός των οποίων έχει την έδρα του στο Ισραήλ (π.χ. όμιλος NSO, Wintego, Quadream και Cellebrite), ενώ αποκαλύπτονται εξέχοντες παραγωγοί στην Ινδία (ClearTrail), το Ηνωμένο Βασίλειο (BAe Systems και Black Cube) και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (DarkMatter), ο δε κατάλογος οντοτήτων των Ηνωμένων Πολιτειών, ο οποίος βάζει σε μαύρη λίστα παραγωγούς κατασκοπευτικού λογισμικού που είναι εγκατεστημένοι στο Ισραήλ (όμιλος NSO και Candiru), στη Ρωσία (Positive Technologies) και στη Σιγκαπούρη (Computer Security Initiative Consultancy PTE LTD.) αναδεικνύει περαιτέρω την ποικιλομορφία προέλευσης των παραγωγών κατασκοπευτικού λογισμικού· λαμβάνοντας υπόψη ότι στις εμπορικές εκθέσεις συμμετέχουν επίσης ευρύ φάσμα ευρωπαϊκών δημόσιων αρχών, συμπεριλαμβανομένων τοπικών αστυνομικών δυνάμεων·
- ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κράτη μέλη ισχυρίζονται ότι τα ζητήματα που αφορούν την εθνική ασφάλεια δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Συνθηκών, καθώς το άρθρο 4 παράγραφος 2 της ΣΕΕ προβλέπει ότι η εθνική ασφάλεια παραμένει στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών·
- ΚΣΤ. λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη ότι το ΔΕΕ έχει αποφανθεί (C-623/17) ότι «μολονότι εναπόκειται στα κράτη μέλη να καθορίζουν τα ουσιώδη συμφέροντά τους στον τομέα της ασφάλειας και να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της εσωτερικής και εξωτερικής τους ασφάλειας, το γεγονός και μόνον ότι έχει ληφθεί εθνικό μέτρο για την προστασία της εθνικής ασφάλειας δεν μπορεί να καταστήσει

¹⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=COM%3A2022%3A434%3AFIN&qid=1662029750223>.

ανεφάρμοστο το δίκαιο της ΕΕ και να απαλλάξει τα κράτη μέλη από την υποχρέωσή τους να συμμορφώνονται με το εν λόγω δίκαιο».

- ΚΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ΔΕΕ έχει αποφανθεί (C-203/15) ότι «το άρθρο 15 παράγραφος 1 της οδηγίας 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2009/136/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα των άρθρων 7, 8 και 11 και του άρθρου 52 παράγραφος 1 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία, για την καταπολέμηση του εγκλήματος, προβλέπει γενική και χωρίς διάκριση διατήρηση όλων των δεδομένων κίνησης και θέσης όλων των συνδρομητών και των εγγεγραμμένων χρηστών όσον αφορά όλα τα μέσα ηλεκτρονικής επικοινωνίας».
- ΚΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ΔΕΕ έχει αποφανθεί (C-203/15) ότι «το άρθρο 15 παράγραφος 1, της οδηγίας 2002/58, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2009/136, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα των άρθρων 7, 8 και 11, καθώς και του άρθρου 52 παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση που διέπει την προστασία και την ασφάλεια των δεδομένων κίνησης και των δεδομένων θέσης και, ειδικότερα, την πρόσβαση των αρμόδιων εθνικών αρχών στα διατηρούμενα δεδομένα, όταν ο σκοπός που επιδιώκεται με την πρόσβαση αυτή, στο πλαίσιο της καταπολέμησης του εγκλήματος, δεν περιορίζεται μόνο στην καταπολέμηση του σοβαρού εγκλήματος, όταν η πρόσβαση δεν υπόκειται σε προηγούμενο έλεγχο από δικαστήριο ή ανεξάρτητη διοικητική αρχή και εφόσον δεν απαιτείται η διατήρηση των εν λόγω δεδομένων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης».
- ΚΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία του ατόμου από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα (σύμβαση 108), η οποία εκσυγχρονίστηκε πρόσφατα ως σύμβαση 108+, εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπούς εθνικής ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της άμυνας, και ότι όλα τα κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης αυτής·
- Λ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού για την πρόληψη, τη διερεύνηση, την ανίχνευση ή τη δίωξη ποινικών αδικημάτων και την εκτέλεση ποινικών κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας και πρόληψης έναντι κινδύνων που απειλούν τη δημόσια ασφάλεια, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης·
- ΛΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Χάρτης καθορίζει τις προϋποθέσεις για τον περιορισμό της άσκησης των θεμελιωδών δικαιωμάτων: πρέπει να προβλέπεται από τον νόμο, να συνάδει με το βασικό περιεχόμενο των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών, να υπόκειται στην αρχή της αναλογικότητας και να επιβάλλεται μόνο εφόσον είναι αναγκαίος και ανταποκρίνεται πραγματικά σε σκοπούς γενικού συμφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση ή στην ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών τρίτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι, στην περίπτωση της χρήσης κατασκοπευτικού

λογισμικού, το επίπεδο παρέμβασης στο δικαίωμα στην ιδιωτικότητα είναι τόσο σοβαρό ώστε στην πραγματικότητα το άτομο στερείται αυτό το δικαίωμα και η χρήση δεν μπορεί να θεωρηθεί αναλογική, ανεξάρτητα από το αν το μέτρο μπορεί να θεωρηθεί αναγκαίο για την επίτευξη των θεμιτών στόχων ενός δημοκρατικού κράτους·

- ΛΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες προβλέπει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν το απόρρητο των επικοινωνιών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανάπτυξη εργαλείων παρακολούθησης συνιστά περιορισμό του δικαιώματος προστασίας του τερματικού εξοπλισμού που παρέχεται από την οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό θα έθετε τους εθνικούς νόμους για το κατασκοπευτικό λογισμικό στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες παρόμοια με ό,τι ισχύει για τους εθνικούς νόμους για τη διατήρηση δεδομένων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η τακτική ανάπτυξη τεχνολογίας παρεμβατικού κατασκοπευτικού λογισμικού δεν θα ήταν συμβατή με την έννομη τάξη της Ένωσης·
- ΛΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ένα κράτος βάσει του διεθνούς δικαίου έχει μόνο το δικαίωμα να διερευνά πιθανά εγκλήματα εντός της δικαιοδοσίας του και πρέπει να προσφεύγει στη συνδρομή άλλων κρατών όταν η έρευνα πρέπει να διεξαχθεί σε άλλα κράτη, εκτός εάν υπάρχει βάση για τη διεξαγωγή ερευνών στην άλλη δικαιοδοσία λόγω διεθνούς συμφωνίας, ή στην περίπτωση των κρατών μελών, στο δίκαιο της Ένωσης·
- ΛΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μόλυνση μιας συσκευής με κατασκοπευτικό λογισμικό και η επακόλουθη συλλογή δεδομένων λαμβάνουν χώρα μέσω των διακομιστών του παρόχου υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας, και δεδομένου ότι η δωρεάν περιαγωγή εντός της Ένωσης έχει ως αποτέλεσμα τα άτομα να έχουν συχνότερα συνάψει συμβόλαια κινητής τηλεφωνίας σε άλλα κράτη μέλη από εκείνο στο οποίο ζουν, η νομική βάση για τη συλλογή δεδομένων στο άλλο κράτος μέλος μέσω της χρήσης κατασκοπευτικού λογισμικού απουσιάζει επί του παρόντος από το δίκαιο της Ένωσης·
- ΛΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κράτη μέλη πρέπει να συμμορφώνονται με την οδηγία 2014/24/ΕΕ και την οδηγία 2009/81/ΕΚ σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις και τις προμήθειες στον τομέα της άμυνας, αντίστοιχα, να αιτιολογούν επαρκώς την παρέκκλιση βάσει του άρθρου 346 παράγραφος στοιχείο β) της ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι η οδηγία του 2009 λαμβάνει ρητά υπόψη τα ευαίσθητα χαρακτηριστικά των συμβάσεων στον τομέα της άμυνας και τηρεί τη συμφωνία του ΠΟΕ για τις δημόσιες συμβάσεις, όπως τροποποιήθηκε στις 30 Μαρτίου 2012¹⁶ (ΣΔΣ), εάν είναι συμβαλλόμενο μέρος της·
- ΛΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι έχει αναφερθεί ότι μεγάλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα έχουν προσπαθήσει να παρακινήσουν τους παραγωγούς κατασκοπευτικού λογισμικού να απέχουν από την εφαρμογή κατάλληλων προτύπων για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δέουσα επιμέλεια και να συνεχίσουν να πωλούν κατασκοπευτικό λογισμικό σε ολοκληρωτικά καθεστώτα·
- ΛΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ισραήλ συμμετέχει σε ερευνητικά προγράμματα της Ένωσης από το 2000· λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν διατεθεί κονδύλια σε ισραηλινές

¹⁶ https://www.wto.org/english/tratop_e/gproc_e/gpa_1994_e.htm.

στρατιωτικές εταιρείες και εταιρείες ασφάλειας μέσω αυτών των ευρωπαϊκών προγραμμάτων·

- ΛΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το κύριο νομοθετικό μέσο στο πλαίσιο των αναπτυξιακών πολιτικών της Ένωσης είναι ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/947 – ο «κανονισμός Παγκόσμια Ευρώπη»¹⁷, και ότι η ενωσιακή χρηματοδότηση μπορεί να παρέχεται μέσω των τύπων χρηματοδότησης που προβλέπονται από τον δημοσιονομικό κανονισμό, ακόμη και στον βαθμό που η βοήθεια θα μπορούσε να ανασταλεί σε περίπτωση υποβάθμισης της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή του κράτους δικαίου σε τρίτες χώρες·
1. τονίζει την αδιαμφισβήτητη σημασία της προστασίας της ιδιωτικότητας και του δικαιώματος στην αξιοπρέπεια και την ιδιωτική ζωή σε έναν ολοένα και πιο ψηφιακό κόσμο όπου όλο και περισσότερες από τις δραστηριότητές μας πραγματοποιούνται διαδικτυακά·
 2. υποστηρίζει ακράδαντα ότι οι παραβιάσεις του δικαιώματος στην αξιοπρέπεια, την ιδιωτικότητα και την ιδιωτική ζωή δεν αποτελούν μόνο ζήτημα σεβασμού των κοινών νομικών αρχών που ορίζονται στις Συνθήκες και σε άλλες πηγές, αλλά θεμελιώδες ζήτημα του κατά πόσον η μελλοντική ανθρώπινη ζωή θα είναι ελεύθερη και δημοκρατική ή θα ελέγχεται από ψηφιακές διαδικασίες·
 3. καταδικάζει απερίφραστα τη χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού από κυβερνήσεις ή μέλη κυβερνήσεων των κρατών μελών με σκοπό την παρακολούθηση, τον εκβιασμό, τον εκφοβισμό, τη χειραγώγηση και την απαξίωση της αντιπολίτευσης και των επικριτών, την εξάλειψη του δημοκρατικού ελέγχου και του ελεύθερου Τύπου και τη χειραγώγηση των εκλογών·
 4. επισημαίνει ότι αυτή η παράνομη χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού από εθνικές κυβερνήσεις επηρεάζει άμεσα και έμμεσα τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, υπονομεύοντας έτσι την ακεραιότητα της δημοκρατίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
 5. σημειώνει με μεγάλη ανησυχία τη θεμελιώδη ανεπάρκεια της υφιστάμενης δομής διακυβέρνησης της Ένωσης για την αντιμετώπιση επιθέσεων κατά της δημοκρατίας από το εσωτερικό της Ένωσης·
 6. υποστηρίζει σθεναρά ότι η εξαγωγή κατασκοπευτικού λογισμικού από την Ένωση σε δικτατορίες και καταπιεστικά καθεστώτα με κακές επιδόσεις στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπου τα εργαλεία αυτά χρησιμοποιούνται κατά ακτιβιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δημοσιογράφων και επικριτών της κυβέρνησης, συνιστά σοβαρή παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στον Χάρτη και κατάφωρη παραβίαση των κανόνων της Ένωσης για τις εξαγωγές·
 7. είναι της άποψης ότι έχουν σημειωθεί παραβάσεις ή κακοδιοίκηση κατά την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης όσον αφορά τη χρήση και το εμπόριο κατασκοπευτικού λογισμικού στην Πολωνία, την Ουγγαρία, την Ελλάδα, την Ισπανία και την Κύπρο·
 8. εκφράζει επίσης την ανησυχία του για τη χρήση και το εμπόριο κατασκοπευτικού λογισμικού από άλλα κράτη μέλη, τα οποία καλλιεργούν συλλογικά την εντύπωση ότι η

¹⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:32021R0947>.

Ένωση αποτελεί ασφαλές καταφύγιο για τον κλάδο του κατασκοπευτικού λογισμικού, συχνά κατά παράβαση της νομοθεσίας και των προτύπων της Ένωσης·

9. είναι επίσης της άποψης ότι κυβερνητικοί φορείς τρίτων χωρών έχουν στοχεύσει προσωπικότητες υψηλού κύρους στην Ένωση με κατασκοπευτικό λογισμικό·
10. εκφράζει επίσης την ανησυχία του για την προφανή επιφυλακτικότητα όσον αφορά τη διερεύνηση των επιθέσεων κατασκοπευτικού λογισμικού, εάν ο ύποπτος είναι κυβερνητικός φορέας της Ένωσης ή τρίτης χώρας· σημειώνει την πολύ αργή πρόοδο και την έλλειψη διαφάνειας στις δικαστικές έρευνες για επιθέσεις κατασκοπευτικού λογισμικού κατά κυβερνητικών ηγετών και υπουργών κρατών μελών της ΕΕ·
11. καταδικάζει την άρνηση των κυβερνήσεων των κρατών μελών, του Συμβουλίου και της Επιτροπής να συνεργαστούν πλήρως στο πλαίσιο της έρευνας και να ανταλλάξουν όλες τις σχετικές και ουσιαστικές πληροφορίες· θεωρεί ότι η συλλογική απάντηση του Συμβουλίου είναι εντελώς ανεπαρκής και αντίθετη προς την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας·
12. καταλήγει στο συμπέρασμα ότι κανένα κράτος μέλος, ούτε το Συμβούλιο ούτε η Επιτροπή δεν επιθυμούν να ρίξουν φως στο σκάνδαλο του κατασκοπευτικού λογισμικού, προστατεύοντας έτσι εν γνώσει τους τις κυβερνήσεις της Ένωσης που παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα εντός και εκτός της Ένωσης·
13. καταλήγει στο συμπέρασμα ότι στην Πολωνία έχουν σημειωθεί παραβάσεις και κακοδιοίκηση κατά την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης·
14. καλεί την Πολωνία:
 - α) να αποκαταστήσει επείγοντως επαρκείς θεσμικές και νομικές διασφαλίσεις, συμπεριλαμβανομένων αποτελεσματικών εκ των προτέρων και εκ των υστέρων ελέγχων, καθώς και ανεξάρτητων μηχανισμών εποπτείας·
 - β) να συμμορφωθεί με την απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου σχετικά με τον νόμο του 1990 περί αστυνομίας·
 - γ) να συμμορφωθεί με τη γνώμη της Επιτροπής της Βενετίας σχετικά με τον νόμο του 2016 περί αστυνομίας·
 - δ) να συμμορφωθεί με τις διάφορες αποφάσεις του ΕΔΔΑ, όπως η απόφαση στην υπόθεση *Roman Zakharov* κατά *Ρωσίας* του 2015, η οποία υπογραμμίζει την ανάγκη για αυστηρά κριτήρια παρακολούθησης, κατάλληλη δικαστική εξουσιοδότηση και εποπτεία, την άμεση καταστροφή μη συναφών δεδομένων, τον δικαστικό έλεγχο των επειγουσών διαδικασιών και την απαίτηση ενημέρωσης των θυμάτων, καθώς και την απόφαση στην υπόθεση *Klass και λοιποί* κατά *Γερμανίας* του 1978 που ορίζει ότι η παρακολούθηση πρέπει να έχει επαρκή σημασία προκειμένου να απαιτείται μια τέτοια παραβίαση της ιδιωτικότητας·
 - ε) να αποσύρει το άρθρο 168α του αναδιατυπωμένου νόμου για την τροποποίηση του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας του 2016·
 - στ) να αποκαταστήσει την πλήρη ανεξαρτησία του δικαστικού σώματος και όλων των

αρμόδιων εποπτικών οργάνων, όπως ο Διαμεσολαβητής και οι αρχές προστασίας δεδομένων, ώστε να διασφαλιστεί η πλήρης συνεργασία και πρόσβαση όλων των εποπτικών φορέων στις πληροφορίες και η παροχή πλήρους ενημέρωσης σε όλα τα θύματα·

- ζ) να καθιερώσει επείγοντως την τυχαία ανάθεση υποθέσεων στους δικαστές των δικαστηρίων για κάθε αίτηση που υποβάλλεται, ακόμη και το Σαββατοκύριακο και εκτός του κανονικού ωραρίου εργασίας, προκειμένου να αποφευχθεί η επιλογή «φιλικών δικαστών» από τις μυστικές υπηρεσίες·
 - η) να επαναφέρει το παραδοσιακό σύστημα κοινοβουλευτικής εποπτείας, σύμφωνα με το οποίο το κόμμα της αντιπολίτευσης αναλαμβάνει την προεδρία της Επιτροπής Κοινοβουλευτικής Εποπτείας για τις Ειδικές Υπηρεσίες (KSS)·
 - θ) να παροτρύνει τον πολωνό εισαγγελέα να κινήσει έρευνες σχετικά με την κατάχρηση του κατασκοπευτικού λογισμικού·
 - ι) να εφαρμόσει την οδηγία για τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος·
 - ια) να καλέσει την Ευρωπόλ να διερευνήσει όλες τις περιπτώσεις εικαζόμενης κατάχρησης κατασκοπευτικού λογισμικού·
15. καταλήγει στο συμπέρασμα ότι στην Ουγγαρία έχουν σημειωθεί παραβάσεις και κακοδιοίκηση κατά την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης·
16. καλεί την Ουγγαρία:
- α) να αποκαταστήσει επείγοντως επαρκείς θεσμικές και νομικές διασφαλίσεις, συμπεριλαμβανομένων αποτελεσματικών εκ των προτέρων και εκ των υστέρων ελέγχων, καθώς και ανεξάρτητων μηχανισμών εποπτείας·
 - β) να συμμορφωθεί με τις διάφορες αποφάσεις του ΕΔΔΑ, όπως η απόφαση στην υπόθεση *Klass και λοιποί κατά Γερμανίας* το 1978, η οποία περιγράφει την απαίτηση ενημέρωσης των προσώπων που υπόκεινται σε παρακολούθηση·
 - γ) να επαναφέρει ανεξάρτητα εποπτικά όργανα σύμφωνα με την απόφαση του ΕΔΔΑ στην υπόθεση *Hüttl κατά Ουγγαρίας*, σύμφωνα με την οποία το δικαστήριο δηλώνει ότι η ΝΑΙΗ δεν είναι σε θέση να ασκεί ανεξάρτητη εποπτεία της χρήσης κατασκοπευτικού λογισμικού, δεδομένου ότι οι μυστικές υπηρεσίες έχουν το δικαίωμα να αρνούνται την πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα λόγω απορρήτου·
 - δ) να αποκαταστήσει την πλήρη ανεξαρτησία του δικαστικού σώματος και όλων των αρμόδιων εποπτικών οργάνων, όπως ο Διαμεσολαβητής και οι αρχές προστασίας δεδομένων, ώστε να διασφαλιστεί η πλήρης συνεργασία και πρόσβαση όλων των εποπτικών φορέων στις πληροφορίες και η παροχή πλήρους ενημέρωσης σε όλα τα θύματα·
 - ε) να επαναφέρει ανεξάρτητους υπαλλήλους σε ηγετικούς ρόλους σε εποπτικά όργανα όπως το Συνταγματικό Δικαστήριο, το Ανώτατο Δικαστήριο, το Ελεγκτικό Συνέδριο, η εισαγγελία, η Εθνική Τράπεζα της Ουγγαρίας και η Εθνική Εκλογική Επιτροπή·

- στ) να καλέσει την Ευρωπόλ να διερευνήσει όλες τις περιπτώσεις εικαζόμενης κατάχρησης κατασκοπευτικού λογισμικού·
17. καταλήγει στο συμπέρασμα ότι στην Ελλάδα έχουν σημειωθεί παραβάσεις και κακοδιοίκηση κατά την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης·
18. καλεί την Ελλάδα:
- α) να αποκαταστήσει επείγοντως και να ενισχύσει τις θεσμικές και νομικές διασφαλίσεις, συμπεριλαμβανομένων αποτελεσματικών εκ των προτέρων και εκ των υστέρων ελέγχων, καθώς και ανεξάρτητων μηχανισμών εποπτείας·
 - β) να ανακαλέσει επείγοντως όλες τις άδειες εξαγωγής που δεν συνάδουν πλήρως με τον κανονισμό για τα είδη διπλής χρήσης και να διερευνήσει τις καταγγελίες για παράνομες εξαγωγές, μεταξύ άλλων στο Σουδάν·
 - γ) να διασφαλίσει ότι οι αρχές μπορούν να διερευνούν ελεύθερα και ανεμπόδιστα όλες τις καταγγελίες για τη χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού·
 - δ) να αποσύρει επείγοντως την τροπολογία 826/145 του νόμου 2472/1997, με την οποία καταργήθηκε η δυνατότητα της ΑΑΔΕ να ενημερώνει τους πολίτες για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών·
 - ε) να αποκαταστήσει την πλήρη ανεξαρτησία του δικαστικού σώματος και όλων των αρμόδιων εποπτικών οργάνων, όπως ο Διαμεσολαβητής και οι αρχές προστασίας δεδομένων, ώστε να διασφαλιστεί η πλήρης συνεργασία και πρόσβαση όλων των εποπτικών φορέων στις πληροφορίες και η παροχή πλήρους ενημέρωσης σε όλα τα θύματα·
 - στ) να αντιστρέψει τη νομοθετική τροποποίηση του 2019 που έθεσε την ΕΥΠ υπό τον άμεσο έλεγχο του πρωθυπουργού·
 - ζ) να εφαρμόσει επείγοντως την οδηγία για τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος·
 - η) να διασφαλίσει την ανεξαρτησία της ηγεσίας της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ)·
 - θ) να ξεκινήσει επείγοντως αστυνομική έρευνα μετά την εικαζόμενη κατάχρηση κατασκοπευτικού λογισμικού και να κατασχέσει φυσικά αποδεικτικά στοιχεία για πληρεξούσιους, εταιρείες μεσιτείας και πωλητές κατασκοπευτικού λογισμικού που συνδέονται με μολύνσεις από κατασκοπευτικό λογισμικό·
 - ι) να καλέσει την Ευρωπόλ να συμμετάσχει αμέσως στις έρευνες·
19. καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, παρόλο που το κανονιστικό πλαίσιο στην Ισπανία φαίνεται να συνάδει με τις απαιτήσεις που ορίζονται από τις Συνθήκες και από τις αποφάσεις του ΔΕΕ και του ΕΔΔΑ, η πραγματική εφαρμογή εγείρει ερωτήματα, δεδομένου ότι έχουν στοχοποιηθεί βουλευτές και ότι στοχοποιήθηκαν δικηγόροι, πολιτικοί, ακτιβιστές και δημοσιογράφοι ενώ δεν υπήρχε ποινική κατηγορία ή προφανής επικείμενη απειλή για την εθνική ασφάλεια·
20. καλεί την κυβέρνηση της Ισπανίας:

- α) να παράσχει πλήρη σαφήνεια σχετικά με όλες τις εικαζόμενες περιπτώσεις χρήσης κατασκοπευτικού λογισμικού
 - β) να εξασφαλίσει πραγματικά και ουσιαστικά ένδικα μέσα για όλα τα θύματα και να ολοκληρώσουν χωρίς καθυστέρηση τις δικαστικές έρευνες·
 - γ) να επιλύσει επείγοντως τη συνεχιζόμενη κρίση στον δικαστικό τομέα·
21. καταλήγει στο συμπέρασμα ότι στην Κύπρο ενδέχεται να έχουν σημειωθεί παραβάσεις και κακοδιοίκηση κατά την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης·
22. καλεί την κυβέρνηση της Κύπρου:
- α) να αξιολογήσει διεξοδικά όλες τις άδειες εξαγωγής που έχουν εκδοθεί για κατασκοπευτικό λογισμικό και να τις ανακαλέσει, όπου αρμόζει·
 - β) να δημοσιεύσει την έκθεση του ειδικού ερευνητή σχετικά με την υπόθεση του «κατασκοπευτικού βαν»·
 - γ) να διερευνήσει πλήρως, με τη βοήθεια της Ευρωπόλ, όλες τις καταγγελίες για παράνομη χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού, ιδίως σε δημοσιογράφους, δικηγόρους και παράγοντες της κοινωνίας των πολιτών·
23. είναι της άποψης ότι η κατάσταση σε άλλα κράτη μέλη αποτελεί επίσης λόγο ανησυχίας, ιδίως δεδομένης της παρουσίας επικερδούς και επεκτεινόμενης βιομηχανίας κατασκοπευτικού λογισμικού που επωφελείται από την καλή φήμη, την ενιαία αγορά και την ελεύθερη κυκλοφορία της Ένωσης, γεγονός που επιτρέπει σε κράτη μέλη όπως η Κύπρος και η Βουλγαρία να καθίστανται εξαγωγικός κόμβος για κατασκοπευτικό λογισμικό σε αντιδημοκρατικά καθεστώτα ανά τον κόσμο·
24. είναι της άποψης ότι η αδυναμία ή η άρνηση εθνικών αρχών να διασφαλίσουν την κατάλληλη προστασία των πολιτών της Ένωσης καταδεικνύει με όλη την αναγκαία σαφήνεια ότι επιβάλλεται δράση σε επίπεδο Ένωσης για να διασφαλιστεί η τήρηση του γράμματος των Συνθηκών και ο σεβασμός της νομοθεσίας της Ένωσης, ώστε να γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των πολιτών στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια, την ιδιωτική ζωή, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και την περιουσία·
25. καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (EYED) έχουν διαπράξει παραβάσεις και κακοδιοίκηση κατά την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης κατά την παροχή στήριξης σε τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, 10 τέτοιων χωρών στο Σαχέλ, ώστε να τους δώσουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν ικανότητες επιτήρησης·
26. καλεί την Επιτροπή και την EYED:
- α) να σταματήσουν αμέσως κάθε στήριξη προς τρίτες χώρες που αποβλέπει στο να τους δοθεί η δυνατότητα να αναπτύξουν ικανότητες επιτήρησης ή να διευκολύνουν με άλλον τρόπο την εν λόγω ανάπτυξη·
 - β) να αναπτύξουν κατάλληλη διαδικασία εκτίμησης των επιπτώσεων στα ανθρώπινα και θεμελιώδη δικαιώματα, η οποία θα λαμβάνει πλήρως υπόψη το άρθρο 51 του

Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων

- γ) να υποβάλουν στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τη διαδικασία εκτίμησης των επιπτώσεων στα ανθρώπινα δικαιώματα και τα θεμελιώδη δικαιώματα
 - δ) να διενεργήσουν εκτίμηση επιπτώσεων στα ανθρώπινα και θεμελιώδη δικαιώματα
 - ε) να διακόψουν κάθε στήριξη προς τρίτες χώρες που αποσκοπεί στο να τους επιτρέψει να αναπτύξουν ικανότητες παρακολούθησης ή που διευκολύνει με άλλον τρόπο την εν λόγω ανάπτυξη, εάν δεν μπορεί να διασφαλιστεί ο σεβασμός των ανθρωπίνων και θεμελιωδών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένου του κράτους δικαίου, η προστασία των δημοκρατικών αρχών, των πολιτικών, των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δημοσιογράφων
27. είναι της άποψης ότι το εμπόριο και η χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού πρέπει να ρυθμίζονται αυστηρά· αναγνωρίζοντας, ωστόσο, ότι η νομοθετική διαδικασία θα απαιτήσει σημαντικό χρόνο, ζητεί την άμεση έγκριση ενός υπό όρους μορατόριουμ στην πώληση, την απόκτηση, τη μεταβίβαση και τη χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού, το οποίο πρέπει να αίρεται ανά χώρα εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α) όλες οι περιπτώσεις εικαζόμενης κατάχρησης κατασκοπευτικού λογισμικού διερευνώνται πλήρως και επιλύονται χωρίς καθυστέρηση από τις αρμόδιες αρχές επιβολής του νόμου, εισαγγελικές και δικαστικές αρχές και
 - β) απόδειξη ότι το πλαίσιο που διέπει τη χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού συνάδει με τα πρότυπα που ορίζονται από την Επιτροπή της Βενετίας και τη σχετική νομολογία του ΔΕΕ και του ΕΔΑΔ και
 - γ) ρητή δέσμευση για έγκριση κάθε αιτήματος της Ευρωπόλ σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1α του κανονισμού Ευρωπόλ σχετικά με έρευνες για καταγγελίες παράνομης χρήσης κατασκοπευτικού λογισμικού και
 - δ) κατάργηση όλων των πιστοποιητικών εξαγωγής που δεν συνάδουν πλήρως τόσο με το γράμμα όσο και με το πνεύμα του κανονισμού για τα είδη διπλής χρήσης
28. θεωρεί ότι η εκπλήρωση των προϋποθέσεων πρέπει να αξιολογείται από την Επιτροπή
29. θεωρεί ότι υπάρχει σαφής ανάγκη για κοινά πρότυπα της ΕΕ που θα ρυθμίζουν τη χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού από φορείς των κρατών μελών, με βάση τα πρότυπα που ορίζονται από το ΔΕΕ, το ΕΔΑΔ και την Επιτροπή της Βενετίας· θεωρεί ότι τα εν λόγω πρότυπα της ΕΕ θα πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:
- α) η προβλεπόμενη χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού πρέπει να υπόκειται σε αποτελεσματική και ουσιαστική εκ των προτέρων δικαστική άδεια από αμερόληπτη και ανεξάρτητη δικαστική αρχή, η οποία θα έχει πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες και θα αποδεικνύει την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα του προβλεπόμενου μέτρου

- β) η στόχευση με κατασκοπευτικό λογισμικό θα πρέπει να διαρκεί μόνο για όσο διάστημα είναι απολύτως αναγκαίο, η δικαστική άδεια θα πρέπει να καθορίζει εκ των προτέρων το ακριβές πεδίο εφαρμογής και τη διάρκεια και η δικτυοπαραβίαση μπορεί να παραταθεί μόνο όταν χορηγείται περαιτέρω δικαστική άδεια για άλλη καθορισμένη διάρκεια, δεδομένης της φύσης του κατασκοπευτικού λογισμικού και της δυνατότητας αναδρομικής παρακολούθησης·
- γ) η άδεια για τη χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού μπορεί να χορηγείται μόνο σε σχέση με έρευνες για περιορισμένο και κλειστό κατάλογο εγκλημάτων, το δε κατασκοπευτικό λογισμικό μπορεί να χρησιμοποιείται μόνο για πρόσωπα για τα οποία υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις ότι έχουν διαπράξει ή σχεδιάζουν να διαπράξουν τέτοια εγκλήματα·
- δ) θα πρέπει να υπάρχει ένας μη εξαντλητικός αλλά δεσμευτικός κατάλογος προνομιούχων και ευαίσθητων επαγγελματιών, όπως δικηγόροι, δημοσιογράφοι, πολιτικοί και ιατροί, τα οποία δεν επιτρέπεται να αποτελούν στόχο κατασκοπευτικού λογισμικού·
- ε) πρέπει να θεσπιστούν ειδικοί κανόνες για την επιτήρηση με τεχνολογία κατασκοπευτικού λογισμικού, δεδομένου ότι επιτρέπει την απεριόριστη αναδρομική πρόσβαση σε μηνύματα, αρχεία και μεταδεδομένα·
- στ) τα κράτη μέλη θα πρέπει να δημοσιεύουν, τουλάχιστον, τον αριθμό των αιτήσεων επιτήρησης που εγκρίνονται και απορρίπτονται, καθώς και το είδος και τον σκοπό της έρευνας, και να καταχωρίζουν ανώνυμα κάθε έρευνα σε εθνικό μητρώο με μοναδικό αναγνωριστικό κωδικό, ώστε να μπορεί να διερευνηθεί σε περίπτωση υπόνοιας κατάχρησης·
- ζ) το δικαίωμα κοινοποίησης για τον στοχευόμενο πολίτη: μετά το πέρας της παρακολούθησης, οι αρχές θα πρέπει να ενημερώνουν τον πολίτη για το γεγονός ότι υποβλήθηκε σε χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού από τις αρχές, συμπεριλαμβάνοντας πληροφορίες σχετικά με την ημερομηνία και τη διάρκεια της επιτήρησης, το ένταλμα που εκδόθηκε για την επιχείρηση παρακολούθησης, τα δεδομένα που ελήφθησαν, πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιήθηκαν τα εν λόγω δεδομένα και από ποιους φορείς, καθώς και την ημερομηνία διαγραφής των δεδομένων· σημειώνει ότι η εν λόγω ενημέρωση θα πρέπει να πραγματοποιείται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, εκτός εάν ανεξάρτητη δικαστική αρχή χορηγήσει καθυστέρηση ενημέρωσης, οπότε η άμεση ενημέρωση θα έθετε σε σοβαρό κίνδυνο τον σκοπό της παρακολούθησης·
- η) αποτελεσματική και ανεξάρτητη εκ των υστέρων εποπτεία της χρήσης του κατασκοπευτικού λογισμικού, η οποία πρέπει να διαθέτει όλα τα απαιτούμενα μέσα και εξουσίες για να ασκεί ουσιαστική εποπτεία και να συνδυάζεται με κοινοβουλευτική εποπτεία βάσει διακομματικής συμμετοχής και πλήρους πρόσβασης σε πληροφορίες·
- θ) ένα ουσιαστικό ένδικο μέσο για άμεσους και έμμεσους στόχους και ότι τα άτομα που ισχυρίζονται ότι επηρεάζονται αρνητικά από την παρακολούθηση θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε ένδικα μέσα μέσω ανεξάρτητου φορέα· ζητεί, ως εκ τούτου, τη θέσπιση υποχρέωσης ενημέρωσης για τις κρατικές αρχές,

συμπεριλαμβανομένων κατάλληλων χρονοδιαγραμμάτων για την ενημέρωση, σύμφωνα με τα οποία η παράδοση πραγματοποιείται μόλις παρέλθει η απειλή για την ασφάλεια·

- ι) τα ένδικα μέσα πρέπει να είναι αποτελεσματικά τόσο από νομική όσο και από πραγματική άποψη και πρέπει να είναι γνωστά και προσβάσιμα· τονίζει ότι τα εν λόγω διορθωτικά μέτρα απαιτούν ταχεία, ενδεδειγμένη και αμερόληπτη έρευνα από ανεξάρτητο εποπτικό φορέα και ότι το εν λόγω όργανο θα πρέπει να έχει πρόσβαση, εμπειρογνωμοσύνη και τεχνικές ικανότητες για τον χειρισμό όλων των σχετικών δεδομένων, ώστε να είναι σε θέση να κρίνει κατά πόσον η αξιολόγηση ασφάλειας που διενεργείται από τις αρχές ενός ατόμου είναι αξιόπιστη και αναλογική·
 - ια) η ανάγκη να βελτιωθεί η δωρεάν πρόσβαση των θυμάτων σε τεχνολογική εμπειρογνωμοσύνη σε αυτό το στάδιο, δεδομένου ότι η αυξημένη διαθεσιμότητα και οικονομική προσιτότητα τεχνολογικών διαδικασιών, όπως η εγκληματολογική ανάλυση, θα επέτρεπε στα θύματα να τεκμηριώνουν καλύτερα τις θέσεις τους στο δικαστήριο·
 - ιβ) κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης, οι αρχές θα πρέπει να διαγράφουν όλα τα μη συναφή δεδομένα, ενώ μετά την ολοκλήρωση της επιτήρησης και της έρευνας για την οποία χορηγήθηκε η άδεια, οι αρχές θα πρέπει να διαγράφουν τα δεδομένα καθώς και κάθε σχετικό έγγραφο, όπως σημειώσεις που ελήφθησαν κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου, και η διαγραφή αυτή πρέπει να καταγράφεται και να είναι ελέγξιμη·
 - ιγ) τα κράτη μέλη πρέπει να αλληλοενημερώνονται σε περίπτωση παρακολούθησης πολιτών ή κατοίκων άλλου κράτους μέλους ή αριθμού κινητού τηλεφώνου ενός φορέα σε άλλο κράτος μέλος·
30. τονίζει ότι μόνο κατασκοπευτικό λογισμικό που είναι διαμορφωμένο έτσι ώστε να καθιστά δυνατή και να διευκολύνει τη λειτουργικότητα του κατασκοπευτικού λογισμικού σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο σύμφωνα με το άρθρο 82 της ΣΛΕΕ και ιδίως να υποστηρίζει τους διαφορετικούς ρόλους των εμπλεκόμενων αρχών μπορεί να διατίθεται στην εσωτερική αγορά, να αναπτύσσεται ή να χρησιμοποιείται στην Ένωση·
31. τονίζει ότι κατασκοπευτικό λογισμικό μπορεί να διατίθεται στην αγορά μόνο προς πώληση σε και χρήση από κλειστό κατάλογο δημόσιων αρχών, οι οδηγίες των οποίων περιλαμβάνουν έρευνες για εγκλήματα για τα οποία μπορεί να επιτραπεί η χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού·
32. επισημαίνει την υποχρέωση χρήσης μιας έκδοσης κατασκοπευτικού λογισμικού που προγραμματίζεται κατά τρόπο ώστε να ελαχιστοποιείται η πρόσβαση σε δεδομένα, ότι το κατασκοπευτικό λογισμικό δεν θα πρέπει να έχει πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα που είναι αποθηκευμένα σε μια συσκευή, αλλά θα πρέπει να προγραμματίζεται κατά τρόπο ώστε να περιορίζει την πρόσβαση σε δεδομένα στο ελάχιστο απολύτως αναγκαίο·
33. καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, όταν ένα κράτος μέλος έχει αγοράσει κατασκοπευτικό λογισμικό, η αγορά πρέπει να είναι ελέγξιμη από ανεξάρτητο και αμερόληπτο ελεγκτικό φορέα·

34. τονίζει ότι όλες οι οντότητες που διαθέτουν κατασκοπευτικό λογισμικό στην εσωτερική αγορά θα πρέπει να συμμορφώνονται με αυστηρές απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου των δυνητικών πελατών, και θα πρέπει να υποβάλλουν εκθέσεις στην Επιτροπή σε ετήσια βάση σχετικά με τη συμμόρφωση·

Ανάγκη ορισμού της εθνικής ασφάλειας

35. καταδικάζει την επίκληση της «εθνικής ασφάλειας» ως πρόσχημα για κατάχρηση του κατασκοπευτικού λογισμικού και για απόλυτη μυστικότητα και έλλειψη λογοδοσίας· εκφράζει την ικανοποίησή του για τη δήλωση της Επιτροπής ότι η απλή αναφορά στην εθνική ασφάλεια δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως απεριόριστη εξαίρεση από τους συνήθεις κανόνες και καλεί την Επιτροπή να δώσει συνέχεια στη δήλωση αυτή στις περιπτώσεις πρόδηλης κατάχρησης·
36. ζητεί έναν κοινό νομικό ορισμό της εθνικής ασφάλειας, ο οποίος θα ορίζει κριτήρια για τον καθορισμό του νομικού καθεστώτος που εφαρμόζεται σε θέματα εθνικής ασφάλειας, καθώς και σαφή οριοθέτηση της περιοχής όπου μπορεί να εφαρμοστεί ένα τέτοιο ειδικό καθεστώς·
37. θεωρεί ότι η χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού συνιστά περιορισμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων· υπενθυμίζει ότι ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων προβλέπει ότι κάθε περιορισμός στα θεμελιώδη δικαιώματα σύμφωνα με το άρθρο 52 παράγραφος 1 πρέπει να ορίζεται νομοθετικά· θεωρεί, ως εκ τούτου, ότι είναι αναγκαίο να οριστεί η «εθνική ασφάλεια»·

Καλύτερη επιβολή της ισχύουσας νομοθεσίας

38. υπογραμμίζει τις ελλείψεις στα εθνικά νομικά πλαίσια και την ανάγκη καλύτερης επιβολής της ισχύουσας νομοθεσίας της Ένωσης για την αντιμετώπιση αυτών των ελλείψεων· προσδιορίζει τις ακόλουθες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης ως σχετικές με το θέμα, αλλά με μη ορθή επιβολή: την οδηγία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις, τον κανονισμό για τα είδη διπλής χρήσης, τη νομολογία (αποφάσεις σχετικά με την παρακολούθηση και την εθνική ασφάλεια) και την οδηγία για τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος· καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει και να υποβάλει έκθεση σχετικά με τις ελλείψεις στην εφαρμογή και την επιβολή και να παρουσιάσει χάρτη πορείας για τη διόρθωσή τους το αργότερο έως το καλοκαίρι του 2023·
39. θεωρεί ότι η αυστηρή εφαρμογή και επιβολή του νομικού πλαισίου της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων, ιδίως της οδηγίας για την επιβολή του νόμου, του γενικού κανονισμού για την προστασία των δεδομένων και της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, αποτελεί κρίσιμη προϋπόθεση· θεωρεί εξίσου σημαντική την πλήρη εφαρμογή των σχετικών αποφάσεων του ΔΕΕ, η οποία εξακολουθεί να απουσιάζει σε αρκετά κράτη μέλη, ένα θέμα όπου η Επιτροπή διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην επιβολή του δικαίου της ΕΕ και στη διασφάλιση της ομοιόμορφης εφαρμογής του σε ολόκληρη την Ένωση·
40. ζητεί ο Διακανονισμός του Wassenaar να καταστεί δεσμευτική συμφωνία για όλους τους συμμετέχοντες, με στόχο να καταστεί διεθνής συνθήκη·
41. καλεί την Κύπρο να καταστεί συμμετέχον κράτος του Διακανονισμού του Wassenaar,

και υπενθυμίζει στο Συμβούλιο, στα κράτη μέλη και στην Επιτροπή ότι πρέπει να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για να μπορέσει η Κύπρος να προσχωρήσει στον Διακανονισμό του Wassenaar·

42. τονίζει ότι ο Διακανονισμός του Wassenaar θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα πλαίσιο ανθρωπίνων δικαιωμάτων που θα ενσωματώνει την αδειοδότηση τεχνολογιών κατασκοπευτικού λογισμικού, θα αξιολογεί και θα επανεξετάζει τη συμμόρφωση των εταιρειών που παράγουν τεχνολογίες κατασκοπευτικού λογισμικού και ότι οι συμμετέχοντες θα πρέπει να απαγορεύουν την αγορά τεχνολογιών παρακολούθησης από κράτη που δεν αποτελούν μέρος του Διακανονισμού·
43. τονίζει ότι, υπό το πρίσμα των αποκαλύψεων περί κατασκοπευτικού λογισμικού, η Επιτροπή θα πρέπει να διεξαγάγει διεξοδική έρευνα σχετικά με τις άδειες εξαγωγής που χορηγούνται για τη χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού στο πλαίσιο του κανονισμού για τα είδη διπλής χρήσης·
44. τονίζει ότι η Επιτροπή πρέπει να ελέγχει τακτικά και να επιβάλλει ορθά τον αναδιατυπωμένο κανονισμό για τα είδη διπλής χρήσης, ώστε να αποφεύγεται η «αναζήτηση ευνοϊκού για τις εξαγωγές καθεστώτος» σε ολόκληρη την Ένωση, όπως συμβαίνει επί του παρόντος στη Βουλγαρία και την Κύπρο, και τονίζει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να διαθέτει επαρκείς πόρους για το έργο αυτό·
45. ζητεί την τροποποίηση του κανονισμού για τα είδη διπλής χρήσης προκειμένου να διευκρινιστεί στο άρθρο 15 ότι δεν πρέπει να χορηγούνται άδειες εξαγωγής αγαθών διπλής χρήσης όταν τα αγαθά προορίζονται ή ενδέχεται να προορίζονται για εσωτερική καταστολή ή/και διάπραξη σοβαρών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου·
46. ζητεί αλλαγές στον κανονισμό για τα είδη διπλής χρήσης προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η διαμετακόμιση απαγορεύεται σε περιπτώσεις όπου τα αγαθά προορίζονται ή ενδέχεται να προορίζονται για εσωτερική καταστολή και/ή για τη διάπραξη σοβαρών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου·
47. τονίζει ότι, σε μελλοντική τροποποίηση του κανονισμού για τα είδη διπλής χρήσης, οι ορισθείσες εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για την έγκριση και την άρνηση χορήγησης αδειών εξαγωγής για είδη διπλής χρήσης θα πρέπει να παρέχουν λεπτομερείς εκθέσεις, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για το εν λόγω είδος διπλής χρήσης· τον αριθμό των αδειών για τις οποίες υποβλήθηκε αίτηση, το όνομα της χώρας εξαγωγής, την περιγραφή της εξαγωγικής εταιρείας και το κατά πόσον η εν λόγω εταιρεία είναι θυγατρική· την περιγραφή του τελικού χρήστη και του προορισμού· την αξία της άδειας εξαγωγής· τους λόγους για τους οποίους εγκρίθηκε ή απορρίφθηκε η αίτηση για άδεια εξαγωγής· τονίζει ότι οι εκθέσεις αυτές θα πρέπει να δημοσιοποιούνται σε τριμηνιαία βάση· ζητεί τη σύσταση ειδικής μόνιμης κοινοβουλευτικής επιτροπής με πρόσβαση σε διαβαθμισμένες πληροφορίες από την Επιτροπή, με σκοπό την κοινοβουλευτική εποπτεία·
48. τονίζει ότι, σε μελλοντική τροποποίηση του κανονισμού για τα είδη διπλής χρήσης, πρέπει να καταργηθεί η εξαίρεση από την υποχρέωση παροχής πληροφοριών στην Επιτροπή για λόγους εμπορικής ευαισθησίας, αμυντικής και εξωτερικής πολιτικής ή εθνικής ασφάλειας· θεωρεί, αντ' αυτού, ότι, προκειμένου να αποφευχθεί η διάθεση ευαίσθητων πληροφοριών σε τρίτες χώρες, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να

διαβαθμίσει ορισμένες πληροφορίες στην ετήσια έκθεσή της·

49. τονίζει ότι ο ορισμός των ειδών κυβερνοεπιτήρησης στον αναδιατυπωμένο κανονισμό για τα είδη διπλής χρήσης δεν μπορεί να ερμηνεύεται συσταλτικά, αλλά θα πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις τεχνολογίες σε αυτόν τον τομέα, όπως η παρακολούθηση κινητών τηλεπικοινωνιών ή ο εξοπλισμός παρεμβολών· λογισμικό διείσδυσης· συστήματα ή εξοπλισμός επιτήρησης των επικοινωνιών δικτύων IP· λογισμικό ειδικά σχεδιασμένο ή τροποποιημένο για παρακολούθηση ή ανάλυση από τις αρχές επιβολής του νόμου· ακουστικός εξοπλισμός ανίχνευσης λέιζερ· εγκληματολογικά εργαλεία που εξάγουν ανεπεξέργαστα δεδομένα από υπολογιστική ή επικοινωνιακή συσκευή και παρακάμπτουν τους ελέγχους «επαλήθευσης ταυτότητας» ή αδειοδότησης της συσκευής· ηλεκτρονικά συστήματα ή εξοπλισμός, σχεδιασμένα είτε για την επιτήρηση και την παρακολούθηση του ηλεκτρομαγνητικού φάσματος για σκοπούς στρατιωτικών πληροφοριών ή ασφάλειας· και μη επανδρωμένα εναέρια οχήματα ικανά να διεξάγουν επιτήρηση·
50. ζητεί πρόσθετη ευρωπαϊκή νομοθεσία που να απαιτεί από τους εταιρικούς φορείς που παράγουν και/ή εξάγουν τεχνολογίες παρακολούθησης να περιλαμβάνουν πλαίσια για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δέουσα επιμέλεια σύμφωνα με τις κατευθυντήριες αρχές των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα (UNGP)·

Διεθνής συνεργασία για την προστασία των πολιτών

51. ζητεί μια κοινή στρατηγική κατασκοπευτικού λογισμικού ΕΕ-ΗΠΑ, η οποία θα περιλαμβάνει κοινό λευκό κατάλογο και/ή μαύρο κατάλογο πωλητών κατασκοπευτικού λογισμικού που (δεν) εξουσιοδοτούνται να πωλούν σε δημόσιες αρχές, κοινά κριτήρια για τους πωλητές που θα περιλαμβάνονται σε οποιονδήποτε από τους καταλόγους, ρύθμιση για την κοινή υποβολή εκθέσεων ΕΕ-ΗΠΑ σχετικά με τον κλάδο, κοινό έλεγχο, κοινές υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας για τους πωλητές και ποινικοποίηση της πώλησης κατασκοπευτικού λογισμικού σε μη κρατικούς φορείς·
52. καλεί το Συμβούλιο Εμπορίου και Τεχνολογίας ΕΕ-ΗΠΑ να διεξαγάγει ευρεία και ανοικτή διαβούλευση με την κοινωνία των πολιτών για την ανάπτυξη της κοινής στρατηγικής και των προτύπων ΕΕ-ΗΠΑ·
53. ζητεί να ξεκινήσουν συνομιλίες με άλλες χώρες, ιδίως με το Ισραήλ, για τη θέσπιση πλαισίου για την εμπορία και τις άδειες εξαγωγής κατασκοπευτικού λογισμικού, συμπεριλαμβανομένων κανόνων για τη διαφάνεια, καταλόγου επιλέξιμων χωρών και ρυθμίσεων δέουσας επιμέλειας·
54. τονίζει ότι, σε σύγκριση με τις ΗΠΑ, όπου η NSO καταχωρίστηκε γρήγορα σε μαύρο κατάλογο και υπάρχουν διμερείς πρωτοβουλίες για νομοθεσία σχετικά με το εμπορικό κατασκοπευτικό λογισμικό, δεν έχει αναληφθεί δράση στην Ένωση όσον αφορά τις εισαγωγές κατασκοπευτικού λογισμικού, ενώ η επιβολή των κανόνων για τις εξαγωγές είναι εντελώς ανεπαρκής·
55. καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι κανόνες της Ένωσης για τις εξαγωγές και η επιβολή τους πρέπει να αποκτήσουν μεγάλη αυστηρότητα για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε τρίτες χώρες, και ότι η ΕΕ θα πρέπει να επιδιώξει να ενώσει τις δυνάμεις της με τις ΗΠΑ και άλλους συμμάχους για τη ρύθμιση του εμπορίου

κατασκοπευτικού λογισμικού και τη χρήση της συνδυασμένης ισχύος τους στην αγορά για να επιβάλουν αλλαγές·

Τρωτά σημεία ημέρας-μηδέν

56. ζητεί τη ρύθμιση της ανακάλυψης, της κοινοποίησης, της επιδιόρθωσης και της εκμετάλλευσης τρωτών σημείων, με την επιφύλαξη της οδηγίας NIS2 και της πρότασης πράξης για την κυβερνοανθεκτικότητα·
57. θεωρεί ότι οι ερευνητές πρέπει να είναι σε θέση να διερευνούν τα τρωτά σημεία και να κοινοποιούν τα αποτελέσματά τους χωρίς αστική και ποινική ευθύνη βάσει, μεταξύ άλλων, της οδηγίας για το κυβερνοέγκλημα και της οδηγίας για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας·
58. καλεί τους μεγάλους παράγοντες του κλάδου να δημιουργήσουν κίνητρα για τη συμμετοχή των ερευνητών στην έρευνα σχετικά με τα τρωτά σημεία, επενδύοντας σε σχέδια θεραπείας τρωτών σημείων, σε πρακτικές δημοσιοποίησης εντός του κλάδου και με την κοινωνία των πολιτών και υλοποιώντας προγράμματα ανεύρεσης ευπαθειών·
59. ζητεί την απαγόρευση του εμπορίου τρωτών σημείων, καθώς και την υποχρέωση δημοσιοποίησης των πορισμάτων της έρευνας σχετικά με τα τρωτά σημεία, ώστε να είναι δυνατή η επιδιόρθωσή τους·
60. καλεί τους οργανισμούς να δημιουργήσουν ένα δημοσίως διαθέσιμο σημείο επαφής όπου τα τρωτά σημεία μπορούν να αποκαλύπτονται με τυποποιημένο τρόπο και τους οργανισμούς που λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τα τρωτά σημεία στο σύστημά τους να ενεργούν αμέσως για να τα διορθώσουν· ζητεί να προβλεφθεί μέγιστη προθεσμία για την επιδιόρθωση των τρωτών σημείων που αποκαλύπτονται μετά τη γνωστοποίησή τους·
61. ζητεί να απαγορευθεί στις δημόσιες αρχές να αγοράζουν, να διατηρούν ανοιχτά ή να αποθηκεύουν τρωτά σημεία, εκτός από περιορισμένες, συγκεκριμένες περιπτώσεις με σαφείς διαδικασίες δικαιοσύνης ως προς την τρωτότητα, οι οποίες ορίζονται από τον νόμο, με έλεγχο αναγκαιότητας/αναλογικότητας για την απόφαση γνωστοποίησης ή κατ' εξαίρεση διατήρησης της τρωτότητας, και αυστηρούς κανόνες για την καθυστέρηση της κοινοποίησης, υπό την προϋπόθεση αυστηρής εποπτείας από ανεξάρτητο εποπτικό φορέα·

Δίκτυα τηλεπικοινωνιών

62. τονίζει ότι, εάν οποιοσδήποτε κρατικός φορέας διαθέτει σημείο πρόσβασης στο δίκτυο SS7, θα πρέπει να ανακαλείται η άδεια του κύριου φορέα εκμετάλλευσης μέσω του οποίου έχει πρόσβαση ο κρατικός φορέας·
63. τονίζει ότι η τρέχουσα απεριόριστη δυνατότητα άγνωστων ατόμων να αγοράζουν οποιονδήποτε αριθμό για οποιαδήποτε χώρα του κόσμου θα πρέπει να ρυθμίζεται καλύτερα ώστε να καθίσταται δυσκολότερη η απόκρυψη κακόβουλων δραστηριοτήτων·
64. καλεί τους παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών να αναλάβουν αποφασιστική και αποδείξιμη δράση κατά της παραποίησης δεδομένων·

Ψηφιακή ιδιωτικότητα

65. ζητεί την ταχεία έγκριση του κανονισμού για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες κατά τρόπο που να αντικατοπτρίζει πλήρως τη νομολογία σχετικά με τους περιορισμούς για την εθνική ασφάλεια και την ανάγκη πρόληψης της κατάχρησης των τεχνολογιών παρακολούθησης, και να ενισχύει το θεμελιώδες δικαίωμα στην ιδιωτικότητα· επισημαίνει ότι το πεδίο εφαρμογής της παρακολούθησης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει την οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες·

Ο ρόλος της Ευρωπόλ

66. εκφράζει την απογοήτευσή του για την άρνηση της Ευρωπόλ να αξιοποιήσει πλήρως τις νεοαποκτηθείσες εξουσίες της δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2022/991, οι οποίες της επιτρέπουν να προτείνει στις αρμόδιες αρχές των ενδιαφερόμενων κρατών μελών να κινήσουν, να διεξαγάγουν ή να συντονίσουν ποινική έρευνα, ιδίως όταν οι εθνικές αρχές δεν είναι σε θέση ή δεν επιθυμούν να διενεργήσουν έρευνα, και ιδίως όταν υπάρχει βάσιμη ανησυχία για το ενδεχόμενο καταστροφής αποδεικτικών στοιχείων·
67. καλεί όλα τα κράτη μέλη να δεσμευτούν ότι θα εγκρίνουν τις προτάσεις της Ευρωπόλ δυνάμει του προαναφερθέντος άρθρου·
68. καλεί την Ευρωπόλ να δημιουργήσει μητρώο επιχειρήσεων επιβολής του νόμου που περιλαμβάνουν τη χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού εντός της Ευρωπόλ, όπου κάθε επιχείρηση θα πρέπει να ταυτοποιείται με κωδικό και η χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού από τις κυβερνήσεις να περιλαμβάνεται στην ετήσια έκθεση αξιολόγησης απειλών όσον αφορά το οργανωμένο έγκλημα στο διαδίκτυο από την Ευρωπόλ·
69. ζητεί την αναθεώρηση του κανονισμού για την Ευρωπόλ, ούτως ώστε, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η Ευρωπόλ να μπορεί επίσης να αρχίζει ποινική έρευνα χωρίς τη συγκατάθεση του κράτους μέλους, σε περιπτώσεις όπου οι εθνικές αρχές αδυνατούν ή αρνούνται να διερευνήσουν και υπάρχουν σαφείς απειλές για τα συμφέροντα και την ασφάλεια της ΕΕ·

Αναπτυξιακή βοήθεια της Ένωσης

70. καλεί την Επιτροπή να εφαρμόσει αυστηρότερους μηχανισμούς ελέγχου για να διασφαλίσει ότι η αναπτυξιακή βοήθεια της Ένωσης δεν χρηματοδοτεί ούτε διευκολύνει εργαλεία που θα μπορούσαν να θίξουν τις αρχές της δημοκρατίας, της χρηστής διακυβέρνησης, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· σημειώνει ότι οι αξιολογήσεις της Επιτροπής όσον αφορά τη συμμόρφωση με το δίκαιο της Ένωσης, ιδίως με τον δημοσιονομικό κανονισμό, θα πρέπει να περιλαμβάνουν ειδικά κριτήρια ελέγχου και μηχανισμούς επιβολής για την πρόληψη τέτοιων καταχρήσεων·

Δημοσιονομικοί κανονισμοί της Ένωσης

71. επισημαίνει ότι πρέπει να ενισχυθεί ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τον χρηματοπιστωτικό τομέα· τονίζει ότι οι συστάσεις των κατευθυντήριων αρχών των Ηνωμένων Εθνών για το 10+ πρέπει να μεταφερθούν στο δίκαιο της Ένωσης και ότι η οδηγία για τη δέουσα επιμέλεια θα πρέπει να εφαρμόζεται πλήρως στον

χρηματοπιστωτικό τομέα, ώστε να διασφαλίζεται ο σεβασμός της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου στον χρηματοπιστωτικό τομέα·

Επακολούθηση των ψηφισμάτων του Κοινοβουλίου

72. ζητεί την επείγουσα επακολούθηση του ψηφίσματος του Κοινοβουλίου της 12ης Μαρτίου 2014 σχετικά με το πρόγραμμα παρακολούθησης της υπηρεσίας εθνικής ασφάλειας (NSA) των ΗΠΑ, τα όργανα παρακολούθησης σε διάφορα κράτη μέλη και τον αντίκτυπό τους στα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ, και σχετικά με τη διατλαντική συνεργασία στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων· τονίζει ότι οι ακόλουθες συστάσεις πρέπει να υλοποιηθούν επείγοντως·
73. τονίζει ότι παρά το γεγονός ότι οι δραστηριότητες εποπτείας των υπηρεσιών πληροφοριών πρέπει να βασίζονται τόσο στη δημοκρατική νομιμότητα (ισχυρό νομικό πλαίσιο, εκ των προτέρων έγκριση και εκ των υστέρων επαλήθευση) όσο και στην επαρκή ανάπτυξη τεχνικών ικανοτήτων και εμπειρογνομosύνης, η πλειοψηφία των υφιστάμενων εποπτικών αρχών της ΕΕ και των ΗΠΑ πάσχουν από αισθητή έλλειψη και των δύο, ιδίως όσον αφορά τις τεχνικές ικανότητες·
74. καλεί, όπως και στην περίπτωση του Echelon, όλα τα εθνικά κοινοβούλια τα οποία δεν έχουν προβεί ακόμα σε κάτι τέτοιο, να εγκαταστήσουν ουσιαστικούς μηχανισμούς εποπτείας των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με υπηρεσίες πληροφοριών από βουλευτές ή εξειδικευμένα όργανα με νομικές εξουσίες για τη διεξαγωγή έρευνας· καλεί τα εθνικά κοινοβούλια να διασφαλίσουν ότι οι εν λόγω εποπτικές επιτροπές/αρχές θα διαθέτουν επαρκείς πόρους, τεχνική εμπειρογνομosύνη και νομικά μέσα, περιλαμβανομένου του δικαιώματος διενέργειας επιτόπιων επισκέψεων, ώστε να είναι σε θέση να ελέγχουν τις υπηρεσίες πληροφοριών·
75. ζητεί τη συγκρότηση μιας ομάδας υψηλού επιπέδου προκειμένου να προτείνει, με διαφανή τρόπο και σε συνεργασία με τα κοινοβούλια, συστάσεις και περαιτέρω μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την ενίσχυση της δημοκρατικής εποπτείας, όπου περιλαμβάνεται και η κοινοβουλευτική εποπτεία, των υπηρεσιών πληροφοριών και την αυξημένη και εποπτική συνεργασία στην ΕΕ, ιδίως όσον αφορά τη διασυννοριακή της διάσταση·
76. θεωρεί ότι η εν λόγω ομάδα υψηλού επιπέδου θα μπορούσε:
- α) να καθορίσει ελάχιστα ευρωπαϊκά πρότυπα ή κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εκ των προτέρων και εκ των υστέρων εποπτεία των υπηρεσιών πληροφοριών βάσει των υφιστάμενων βέλτιστων πρακτικών και συστάσεων που έχουν υποβληθεί από διεθνή όργανα όπως ο ΟΗΕ και Συμβούλιο της Ευρώπης, όπου περιλαμβάνεται και το ζήτημα των εποπτικών οργάνων τα οποία θα θεωρηθούν ως τρίτο μέρος στο πλαίσιο του «κανόνα του τρίτου μέρους», ή του «κανόνα της τρίτης υπηρεσίας», σχετικά με την εποπτεία και τον δημοκρατικό έλεγχο των υπηρεσιών πληροφοριών από ξένες χώρες·
 - β) να ορίσει αυστηρά όρια σχετικά με τη διάρκεια και το πεδίο εφαρμογής κάθε παρακολούθησης που θα διαταχθεί εκτός εάν η συνέχισή της τεκμηριώνεται δεόντως από την αρμόδια/εποπτική αρχή· υπενθυμίζει ότι η διάρκεια κάθε παρακολούθησης που θα διαταχθεί θα πρέπει να είναι αναλογική και να περιορίζεται στον συγκεκριμένο σκοπό της·

- γ) να αναπτύξει κριτήρια σχετικά με την ενισχυμένη διαφάνεια, βάσει της γενικής αρχής της πρόσβασης σε πληροφορίες και τις επονομαζόμενες «αρχές Tshwane»¹⁸.
77. προτίθεται να οργανώσει μια διάσκεψη με εθνικά εποπτικά όργανα, κοινοβουλευτικά ή ανεξάρτητα·
78. καλεί τα κράτη μέλη να βασιστούν στις βέλτιστες πρακτικές ώστε να βελτιωθεί η πρόσβαση των εποπτικών οργάνων τους σε πληροφορίες σχετικά με δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφοριών (περιλαμβανομένων των εμπιστευτικών πληροφοριών και των πληροφοριών από άλλες υπηρεσίες) και να καθιερώσουν την εξουσία διενέργειας επιτόπιων επισκέψεων, μια ισχυρή σειρά ανακριτικών αρμοδιοτήτων, κατάλληλους πόρους και επαρκή τεχνική εμπειρογνομosύνη, αυστηρή ανεξαρτησία από τις οικείες κυβερνήσεις τους και μια υποχρέωση υποβολής εκθέσεων στα αρμόδια κοινοβούλια τους·
79. καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν τη συνεργασία μεταξύ των εποπτικών οργάνων, ιδίως εντός του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εθνικών Φορέων Ελέγχου των Υπηρεσιών Πληροφοριών (European Network of National Intelligence Reviewers – ENNIR)·
80. καλεί την Επιτροπή να παρουσιάσει μια πρόταση για μια διαδικασία ελέγχου ασφαλείας της Ένωσης για όλους τους αξιωματούχους της Ένωσης, δεδομένου ότι το τρέχον σύστημα, το οποίο βασίζεται στον έλεγχο ασφαλείας που αναλαμβάνει το κράτος μέλος ιθαγένειας, προβλέπει διαφορετικές απαιτήσεις και διάρκεια διαδικασιών εντός των εθνικών συστημάτων, οδηγώντας έτσι σε διαφορετική αντιμετώπιση Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και υπαλλήλων ανάλογα με την εθνικότητά τους·
81. υπενθυμίζει τις διατάξεις της διοργανικής συμφωνίας μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διαβίβαση προς το Κοινοβούλιο και τον χειρισμό από αυτό διαβαθμισμένων πληροφοριών του Συμβουλίου πλην εκείνων του τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας, οι οποίες θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για τη βελτίωση της εποπτείας σε επίπεδο ΕΕ·

Προγράμματα έρευνας της Ένωσης

82. ζητεί την εφαρμογή αυστηρότερων μηχανισμών ελέγχου προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα κονδύλια της Ένωσης για την έρευνα δεν χρηματοδοτούν ούτε διευκολύνουν εργαλεία που παραβιάζουν τις αξίες της ΕΕ· σημειώνει ότι οι αξιολογήσεις της συμμόρφωσης με το δίκαιο της Ένωσης θα πρέπει να περιλαμβάνουν ειδικά κριτήρια ελέγχου για την πρόληψη τέτοιων καταχρήσεων·

Ένα εργαστήριο τεχνολογίας της Ένωσης

83. καλεί την Επιτροπή να δρομολογήσει χωρίς καθυστέρηση τη δημιουργία ενός ανεξάρτητου ευρωπαϊκού διεπιστημονικού ινστιτούτου, με έμφαση στην έρευνα και την ανάπτυξη στο πλέγμα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών, των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της ασφάλειας, στο οποίο θα ανατεθεί επίσης η ανακάλυψη και αποκάλυψη της παράνομης χρήσης λογισμικού για σκοπούς παράνομης

¹⁸ The Global Principles on National Security and the Right to Information (Παγκόσμιες αρχές σχετικά με την εθνική ασφάλεια και το δικαίωμα στην πληροφόρηση), Ιούνιος 2013.

παρακολούθησης·

Κράτος δικαίου

84. τονίζει ότι ο αντίκτυπος της παράνομης χρήσης κατασκοπευτικού λογισμικού είναι πολύ πιο έντονος σε εκείνα τα κράτη μέλη όπου οι αρχές οι οποίες συνήθως θα επιφορτίζονταν με τη διερεύνηση και την παροχή έννομης προστασίας στα θύματα βρίσκονται υπό τον ασφυκτικό έλεγχο του κράτους και θεωρεί ότι, όταν υπάρχει κρίση του κράτους δικαίου οι εθνικές αρχές δεν είναι αξιόπιστες·
85. καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να διασφαλίσει την προορατική εφαρμογή της εργαλειοθήκης της για το κράτος δικαίου, ιδίως με τους εξής τρόπους:
- α) θέσπιση μιας πιο ολοκληρωμένης παρακολούθησης του κράτους δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης της ανταπόκρισης των κρατικών θεσμών σε σχέση με την παροχή επανόρθωσης στα θύματα κατασκοπευτικού λογισμικού, ιδίως στους δημοσιογράφους, και με τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της ετήσιας έκθεσής της για το κράτος δικαίου, και συμπερίληψη όλων των προκλήσεων για τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως περιλαμβάνονται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ, όπως έχει επανειλημμένα ζητήσει το Κοινοβούλιο·
 - β) προορατική συνέχιση και ομαδοποίηση των διαδικασιών επί παραβάσει κατά των κρατών μελών για ελλείψεις στο κράτος δικαίου, όπως απειλές για την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και την αποτελεσματική λειτουργία της αστυνομίας και της εισαγγελικής υπηρεσίας· και
 - γ) διεύρυνση της αξιολόγησης της Επιτροπής για τους σκοπούς του καθεστώτος αιρεσιμότητας του προϋπολογισμού για το κράτος δικαίου, ιδίως με την εξέταση των επιπτώσεων της χρήσης κατασκοπευτικού λογισμικού στη λογοδοσία για τις δημόσιες δαπάνες·

Ενωσιακό ταμείο επίλυσης διαφορών

86. ζητεί να ιδρυθεί, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, ένα ταμείο επίλυσης διαφορών της Ένωσης, το οποίο θα καλύπτει τα πραγματικά δικαστικά έξοδα και θα επιτρέπει στα θύματα κατασκοπευτικού λογισμικού να επιδιώκουν επαρκή επανόρθωση σύμφωνα με την προπαρασκευαστική ενέργεια που ενέκρινε το Κοινοβούλιο το 2017, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα «ταμείο της ΕΕ για χρηματοδοτική στήριξη για την εκδίκαση υποθέσεων που αφορούν παραβιάσεις της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων»·

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Συμβούλιο των Υπουργών και Επιτροπή

87. εκφράζει την ανησυχία του για την έλλειψη δράσης εκ μέρους της Επιτροπής μέχρι στιγμής και την παροτρύνει να αξιοποιήσει πλήρως όλες τις εξουσίες της ως θεματοφύλακα των Συνθηκών και να διεξαγάγει ολοκληρωμένη και εις βάθος έρευνα σχετικά με την κατάχρηση και το εμπόριο κατασκοπευτικού λογισμικού στην Ένωση·
88. παροτρύνει την Επιτροπή να διεξαγάγει πλήρη έρευνα σχετικά με όλους τους ισχυρισμούς και τις υποψίες για τη χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού κατά

υπαλλήλων της και να υποβάλει έκθεση στο Κοινοβούλιο και στις αρμόδιες αρχές επιβολής του νόμου, όπου απαιτείται·

89. σημειώνει ότι η επιτροπή PEGA έλαβε συλλογική απάντηση από το Συμβούλιο στα ερωτήματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς όλα τα επιμέρους κράτη μέλη μόνο την παραμονή της δημοσίευσης του σχεδίου έκθεσης, περίπου 4 μήνες μετά τις επιστολές του ΕΚ· εκφράζει την απογοήτευσή του για την έλλειψη δράσης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου Υπουργών και ζητεί μια ειδική σύνοδο κορυφής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, δεδομένου του μεγέθους της απειλής για τη δημοκρατία στην Ευρώπη·
90. είναι της άποψης ότι το Κοινοβούλιο θα πρέπει να διαθέτει πλήρεις εξουσίες έρευνας, συμπεριλαμβανομένης της εξουσίας να καλεί μάρτυρες, να απαιτεί επισήμως από μάρτυρες να καταθέτουν ενόρκως και να παρέχουν τις ζητούμενες πληροφορίες εντός συγκεκριμένων προθεσμιών·
91. αποφασίζει να εγκρίνει πρωτόκολλο για τις περιπτώσεις στις οποίες βουλευτές ή προσωπικό του Οργάνου έχουν καταστεί άμεσος ή έμμεσος στόχος κατασκοπευτικού λογισμικού και υπογραμμίζει ότι όλες οι υποθέσεις πρέπει να αναφέρονται στις αρμόδιες αρχές επιβολής του νόμου·
92. αποφασίζει να αναλάβει την πρωτοβουλία για τη δρομολόγηση διοργανικής διάσκεψης στο πλαίσιο της οποίας το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή πρέπει να έχουν ως στόχο μεταρρυθμίσεις διακυβέρνησης που ενισχύουν τη θεσμική ικανότητα της Ένωσης να αντιδρά επαρκώς στις επιθέσεις κατά της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου από το εσωτερικό της και να διασφαλίζουν ότι η Ένωση διαθέτει αποτελεσματικές υπερεθνικές μεθόδους για την επιβολή των Συνθηκών και του παράγωγου δικαίου σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των κρατών μελών·

Νομοθετική δράση

93. καλεί την Επιτροπή να υποβάλει νομοθετικές προτάσεις βάσει της παρούσας σύστασης·

ο

ο ο

94. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στα κράτη μέλη, στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στην Ευρωπόλ.